

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 19. kimovca 1884.

List 38.

Sporočilo bratovščine za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkev Ljubljanske škofije leta 1883/84.

(Konec.)

98. Stari Terg pri Poljanah: 1 zelen mašni plašč.
99. Kočevje: 1 bel mašni plašč, 2 obhajilni burzi.
100. Koprivnik pri Kočevji: 1 antipendij.
101. Reka pri Kočevji: 1 bel pluvijal.
102. Osilnica: 1 velum, 2 rudeči blazinici za mašne bukve, 12 purifikatorjev.
103. Ribnica: 1 belo štolo za pridige.
104. Dobropolje pri Lašičah: 1 velum.
105. Loški potok: 1 velum, 1 obhajilno burzo.
106. Draga: 1 zelen mašni plašč.
107. Dolenja Vas: 1 velum.
108. Lašiče: 6 korporalov, 6 pál, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev.
109. Verhnika: 1 rudečo štolo za pridige, 2 vijolični blazinici za mašne bukve.
110. Polhov Gradec: 2 rudeči blazinici za mašne bukve, 2 obhajilni burzi.
111. Logatec: 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
112. Šent-Još nad Verhniko: 2 koretlja, 1 obhajilno štolo.
113. Zaplana: 1 vijoličen mašni plašč.
114. Podlipo: 1 bel mašni plašč.
115. Borovnica: 1 bel bel mašni plašč.
116. Žiri: 2 obhajilni burzi in štoli.
117. Vojsko: 1 vijoličen mašni plašč.
118. Spodnja Idrija: 3 mašne srajce, 9 humeralov, 3 prepase.
119. Cirknica: 1 bel pluvijal, 1 obhajilno burzo.
120. Bloke: 2 beli blazinici za mašne bukve, 6 korporalov, 6 pál, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev, 3 koretlje, 3 mašne srajce, 9 humeralov, 3 prepase.
121. Planina pri Rakoku: 1 bel mašni plašč, 1 obhajilno štolo.
122. Šent-Vid pri Cirknici: 1 vijoličen mašni plašč.
123. Slavina: 1 črn mašni plašč.
124. Vreme: 1 črn mašni plašč.

125. Ternovo: 6 korporalov, 6 pál, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev, 3 koretlje, 3 mašne srajce, 9 humeralov, 3 prepase.
126. Nadanje Selo: 2 beli blazinici za mašne bukve.
127. Suhorija: 1 rudeč mašni plašč, 1 obhajilno burzo.
128. Vipava: 1 bel mašni plašč.
129. Šent-Vid pri Vipavi: 1 velum, 1 obhajilno štolo.
130. Lozicu: 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa, 4 korporale, 4 pále, 8 rutic za lavabo, 18 purifikatorjev.
131. Šturija: 2 beli blazinici za mašne bukve.
132. Goče: 1 bel pluvijal.
133. Verhpolje pri Vipavi: 1 bel pluvijal, 1 obhajilno štolo.
134. Podkraj: 6 korporalov, 6 pál, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev, 1 mašni srajci, 9 humeralov, 2 prepasa.
135. Ustija: 1 koretelj.
136. Podvelb: 1 velum.
137. Cerkev presv. Jezusovega Serca v Ljubljani: 1 bel pluvijal.
138. Frančiškanska cerkev v Samoboru: 1 vel.
139. Frančiškanska cerkev v Jaski: 6 korporalov, 6 pál, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev, 3 mašne srajce, 9 humeralov, 3 prepase, 2 koretlja.

Hvaljeno in češćeno bodi na veke presv. Rešnje Telo!

Družbino vodstvo.

V Ljubljani, sv. Jerneja dan 1884.

Oče naš.

Počelo je v nekih krajih novo šolsko leto 1884/85. Nadepolna mladina se zbira v prostranih šolskih sobanah, da ji tu večji učitelji brusijo „uma svitle meče.“ ter vzbujajo v nežnih srcih plemenite čute. Stari, menda od večine mlajših umnikov priznani pregovor pravi: „Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo!“ Po deželi saj je še povsod po šolah navada, da cela šola zmoli molitev k sv. Duhu, ter „Oče naš in Češćeno Marijo,“ preden se začne poučevanje. Se vé, da se najpred učenci pokrižajo. Kako se stori sv. križ, o tem sem v nekem dopisu o Velikonoči povedal. Sedaj

bi rad priobčil v presojevanje sobratom gospodom vero- učiteljem svoje skromno in nemerodajno menenje o Gospodovi molitvi ali „Očenašu.“

„Metla došla, metla pošla!“ (Metla si prišla, metla odideš!) Tako je odgovorila neka neprijazna nuna sveti Jozani, ko jo je ta naprosila, da naj jo uči moliti. Nuna je s temi besedami hotela reči: „Kaj te bom učila, ker neumna (metla) si prišla, in ravno taka (metla) boš odšla, uči te ali ne.“ Pa sveta Jozana v svoji veliki priprostosti je mislila, da jo nuna z onimi besedami uči moliti, ter je ponavljala vedno one besede: „Metla došla, metla pošla!“ Bogú pa, ki ne gleda na besede, ampak na misli in dejanja, je bila Jozanina molitev vgodna, in Jozana se je z njo posvetila. (Srpske narodne poslovice, pis. Vuk Štef. Karadžić str. 177.)*

Kaj čem reči s to pripovedko mari pri molitvi ni potreba gledati na obliko in besede, nego le edino na misel in serce? Ne rečem, ampak, da lepe besede, „čista slovenščina“ pred Bogom ima celo malo ali nič vrednosti, ako je sercé pri molitvi pusto in prazno, topo in merzlo. Naj se le kolikor je mogoče pravilno, slovniško, čisto izrekajo navadne molitvice, ali glavna stvar bodi pobožnost sercá. Ako toraj gledé jezične oblike kaj pisarimo, naj se to nikar tako strogo ne zahteva, kakor da bi od tega odvisna bila časna in večna sreča. Tega pa ne smemo veroučitelji dopuščati, da bi svetni učitelji, ki morda le poveršno poznajajo verske resnice in v katekizmu se nič kaj po domače ne čutijo, bili merodajni gledé oblik, bodisi v posamičnih izrazih, ali v slovniških oblikah.

„Oče naš“ je v izvirniku najpoprej pisan v istem jeziku, kterege se je posluževal včlovečeni Sin Božji Jezus — t. j. v aramajskem ali sirokaldajskem narečju. Evangelist sv. Matej (Matevž) je, po splošnem terjenji najstarejših cerkvenih učiteljev, pisal sv. evangelij v istem sirokaldajskem, palestinskem Judom navadnem jeziku. Pa že za časa apostelnov se je Matevžev evangelij prevedel v gerški jezik, ter se ohranil v tem drugem izvirniku, a prvi se je zgubil. V 6. poglavji svojega evangelja od verste 9. do 13. je zapisana naj imenitnša molitev Gospodova — Očenaš.

Najstarša prestava v slovanščini je bila menda od sv. Cirila in Metoda, slovanskih apostelnov, pa se tudi ni ohranila, da bi izvestno mogli reči: takó in ne drugači sta učila in pisala slovanska „blagovestnika.“ Dandanes terdó, da je „Ostromirovo evandjelje“ najstarši spomenik slovanske prestave sv. evangelija. Tam se glasi „Oče naš“ takole: „Otče naš, iže jesi na nebesih, da sviatit sie ime tvoie, da pridet carstvie tvoie, da budet volja tvoja, jaka na nebesi i na zemli; hlieb naš nasučnij dažd nam dns: i ostavi nam dlgi našie, jako i mi ostavljam dlžnikom našim: i nevvedi nas v napast, n' izbavi nij ot neprijazni. (Jako tvoje jest carstvie i sila i slava v viekij.) Amen. (Janežić. Pregled slov. slovstva — dodatek k Slovnici; str. 173.)

Malo drugače ima J. Berčić (Bukvar glagolski): Oče naš itd. sveti se ime tvoe, priidi carstvie tvoe, budi volja tvoja jako na nebesi i na zemli. Hljeb naš vsednuij dažd nam dns, i odpusti nam dlgi naše, jakože i mi otpuščam dlžnikom našim, i ne vvedi nas v napast, n' izbavi nas ot neprijazni. Amen. *

Neke besede je predrugačil Dr. B. Šulek, ki je za tisk slov. „Mislu v praznik sv. Kirila i Methoda.“**)

*) V rimskem martirologiju tega imena ne najdeš; toliko bolj očitno torej, da je omejena legenda gola razkolniška pravljica.

**) Dr. B. Šulek, vnet pisatelj hervški, toda protestant, ne more biti merodajen gledé eminentno katoliškega obreda, sv. maše. Njegova „Misa“ nima škof. odobrenja, niti ga more dobiti, kajti v „Gloria“ in „Credo“ piše i „Slava va višnih bogu,“ in: „Vjeruju v jedinoga boga“ itd.

Na str. 9. ima „Oče naš“ v 4. prošnji: Hljeb naš vseg- dašnji daj nam danas. Dalje: i odpusti nam dlgi naše, jako i mi odpuščam dlžnikom našim: i ne vvedi nas v napast, na izbavi nas od neprijazni. Amen.

Kako so naši slovenski pradedje molili „Oče naš,“ nahaja se med drugimi spomeniki zabeleženo v listini priobčeni v „Kresu“ od Dr. G. Kreka. (I. p. 173.) Oni rokopis, sedaj lastnina zgodovinskega društva koroškega v Celovci, je staviti v prvo tretjino petnajstega stoletja (1400—1430.) V njem se glasi: „Oča naš, kir si v nebesih, posvečenu bodi tvoje ime, pridi bogastvo tvoje, bodi vola tvoja kakor v nebesih ino na zemli. Kruh naš vsedanji daj nam danas, ino odpusti nam dolge naše kakor ino mi odpuščamo našim dolžnikom, ino nas ne vupellaj v ednero iskusbo, le nas reši od zlega. Amen.“ Dandenes se derže v „ljublanski škofiji“ po obliki slov. „Očenaša“ v škof. obredniku. (Compendium Ritualis Romani etc. Labaci 1884.) Tam je na str. 20. tak, še po starem (v bohoričici) napisan „Oče naš:“ „Oče naš, kteri si v' nebesih: Posvečeno bōdi tvoje imé. Pridi k' nam tvoje kraljēstvo. Zgōdi se tvoja vōlja, kakor v' nebesih, takó na zemlji. Daj nam dans naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolgē, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžniskam. In nas ne vpēlji v' skušnjāvo: Temuč reši nas od hudiga. Amen.“ Katekizmi, dasi so od dotičnih škofijstev odobreni, vendar imajo vsi, bodisi kolikor različne obrazce ali formule „Očenaša“; drugačne oni, ki pridejo iz c. k. založbe šolskih knjig na Dunaji, drugačne v Ljubljani tiskani.

I. „Kerščanski katoliški nauk“: na Dunaju l. 1881 ima na strani 23. „Oče naš, kteri si v nebesih. Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgōdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Odpusti nam naše dolge kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. In nas ne vpelji v skušnjavo. Temoč reši nas hudega. Amen.

II. „Mali Katekizem.“ Na Dunaji. 1882. (Mehko vezan 8 kr.) Precej na prvi strani ima po prošnjah razverščen „Očenaš.“ Oče naš, kteri si v nebesih.

1. Posvečeno bodi tvoje ime.
2. Pridi k nam tvoje kraljestvo.
3. Zgōdi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji.
4. Daj nam danes naš vsakdanji kruh.
5. Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.
6. In ne vpeljaj nas v skušnjavo.
7. Temuč reši nas hudega. Amen.

III. „Zgodbe sv. pisma.“ Šuster; posl. A. Lesar. (Nova zaveza. §. 48.) Oče naš, kteri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje imé! Pridi k nam tvoje kraljestvo! Zgōdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji! Daj nam danes naš vsakdanji kruh! In odpusti nam naše dolgē, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom! In ne vpelji nas v skušnjavo, temuč reši nas hudega! Amen.

IV. „Kratki katekizem“ itd. v Ljubljani l. 1877. (Cena 18 kr.) Na strani 31. „Oče naš, kteri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji; daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolgē, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in nas ne vpelji v skušnjavo; temuč reši nas hudega. Amen.

V. „Keršanski nauk“ itd. sestavil S. Zupan v Ljubljani l. 1883. Kakor v št. II, samo da je interpunkcija drugačna; (str. 3.): Oče naš, kteri si v nebesih!

1. Posvečeno bodi tvoje imé;
2. pridi k nam tvoje kraljestvo;

3. zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji;

4. daj nam danes naš vsakdanji kruh,

5. in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom,

6. in nas ne vpelji v skušnjava,

7. temuč reši nas hudega. Amen.

(Dalje prih.)

Kršćanstvo v Tongkinu.

(Dalje.)

IV. Pregarjanje kristjanov pod cesarjem Tü-Dükom.

Novi cesar Tü-Dük dá povelje, da morajo vsakega kristjana kaznovati s palicami, domače duhovnike zagrnati v pregnanstvo, evropske misijonarje pa pometati v morje ali bližnje reke. Kljub temu povelju se je krščanstvo vedno širilo celó mej višjimi vradniki. Vikar v srednjem Tongkinu je l. 1855 celó sklical škofijsko sinodo (zbor). Šlo se je 5 španskih in 25 domačih duhovnov in nad 20.000 kristjanov. Pa kmalo potem, 15. jan. l. 1856, je bil vjet Hermosilla, katerega so vendar kristjani za 300 pijastrov odkupili. V rožniku istega leta je bil umorjen o. Jožef Tru, 20. julija l. 1857 pa o. Diaz.

Francozi so zopet poslali vojnih ladij v Tongkin, da naj branijo kristjane; a to je cesarja še bolj razkačilo. 9. jan. l. 1858 se pripodi 5000 vojakov v vas Ngoc-Duong in jo zažgó. Mnogo kristjanov pobijejo, druge zvežejo in odpeljejo, duhovnu Huanu odsekajo glavo. Tako razsajajo nevérniki tudi po družih vaséh, kjer koli so slutili kacega kristjana. Srečnega pa se je mogel vsak imenovati, kateremu so hitro glavo odsekali, ker drugi so bili strašno mučeni, kakor prvi kristjanje o rimskem cesarstvu.

Najnavadnije kazni so: kang, lestva, ki mu jo deno okolu vratú; dalje lesene klade, s katerimi tarejo noge; klešče, s katerimi tergajo meso z života; slednjič so tudi zeló v navadi železne osti (špice), na katerih mora mučenik klečati, da se mu zadirajo do kosti.

In če je bil kateri tako nesrečen, da so ga premagale prevelike bolečine in je stopil z nogami na križ, ni bil precej izpuščen. Vsak odpadnik od sv. vere je moral petkrat bambusovo palico udariti onega, ki ni hotel odpasti, petkrat prekleti in udariti onega, ki ni hotel odpasti, petkrat prekleti in udariti križ, zažgati kadilo maliku, priklanjati se mu ter glasno priseči, da ne bode več veroval v Kristusa. A to ni bilo še vse! Nositi je moral potem še tri mesece „kang“, med tem časom pa pometati ječe in pokladati slonom. Tako je biloregarjanje v Tongkinu pred 25 leti. In da je bila nesreča kristjanov še večja, zažgali so jim mesta vasi ter jim odnesli, kar so imeli.

To leto (1858) obiskala je deželo zopet lakota; toda mandarinji so si polnili žepe, kakor piše misijonar Garcia-Sampredo: „Vsak mandarin od pervega do zadnjega misli le na to, kako bo kradel. Nikoli nisem videl enacega. Vsled lakote hoteli so vpeljati nekako skupno življenje ter premožnejše ljudi prisiliti, da preskerbé do bližnje zetje neogibno potrebnih reči. In kaj storé s tem, kar naberejo? Razdelé li med uboge? Kaj še! Toliko človekoljubja ne najdeš v deželi nevérnikov. Pervi revež, ki največ potrebuje, je mandarin sam. In tako sodite druge! Igrajo ter se razveseljujejo pri jedi in pijači cele noči, pred njihovimi vratmi pa umira na stotine ubožčev, in med temi taki, ki so mogli prejšnja leta ubogajme dajati.“ Pismo pa sklone z besedami:

„Ko bi bilo to pismo zadnje, potem na svidenje v nebesih.“

In res, bilo je zadnje. Pismo je pisal 13. maja, a 8. junija so ga vjeli in zaperli v kletko. 28. julija ga nevérniki veržejo na tla ter privežejo roke in noge na kole. Rabelj izbere nalašč prav skerhano sekuro. Več ko desetkrat je mahnil, da mu je odsekal noge, šestkrat, da so odletele roke, in glava je padla še le na petnajsti mahljeji. Ali ni to veliko gerše kot zverinsko?

Prišli so sicer misijonarjem na pomoč Francozi in Španjci; ali bolje bi bilo, ko bi jih ne bilo. Uzeli so res nevérnikom v dobri pol uri vterjeno mesto Turon, ali namesto da bi šli proti glavnemu mestu „Hue“, umaknili so se v mesto Saigon. S tem so kervoločnega tigra le še bolj razkačili. Dominikanec Hilarij Alcazar popisuje tedanje žalostno stanje kristjanov tako-le: „Kristjanje morajo prenašati tisočere nadloge; zapertih je čedalje več; oni, ki so preterpeli naj hujše muke, pregnani so v najbolj oddaljene pokrajine... Najhujše jeregarjanje v deželi Nam-Dinh. Z zasramovanjem, zaničevanjem, nečloveškim ravnanjem, merzlimi in razbeljenimi kleščami, s kervavim bičanjem in drugimi ne-navadnimi mukami skuša mandarin zatreti krščanstvo v tej lepi deželi. Mnogo kristjanov odpade slednjič vsled mnogih in dolgih muk, mnogi pa tudi poveličujejo Boga s strašnim trpljenjem in rajše prenašajo nepopisljive bolečine, preganstvo in smert, kakor da bi odstopili od vere.“

Od tistega časa, ko so se bili pokazali Francozi in Španjci z ladijami, izdajal je cesar Tü-Dük vedno nove in ostrejše ukaze proti kristjanom. Obsodil je k smerti tudi vse kršćanske mandarine.

Če so pa bili kristjanje še toliko srečni, da so rešili si življenje in zdihovali v pregnanstvu, terpeti so morali druge nadloge. Ločili so namreč nevérniki žene od móž, otroke od starišev; porazdelili so jih med nevérnike in vžgali jim v lice znamenje kristjana. Po dvakrat, trikrat na mesec obiskovali so mandarin kršćanske vasi ter pretepali vernike, da bi zapustili sv. vero.

Prišel je na versto tudi gosp. Hermosilla. Skrival se je srečno 33 lét pred nevérniki, akoravno je bil že prejšnji vladar Minh-Menh obljubil za njegovo glavo 7000 frankov. Božja previdnost ga je vedno varovala in večkrat je utekel smerti po čudoviti poti. Ko ni bil že nikjer več varen pred sovražniki, zbežal je na neko ladijo blizu mesta Hai-Duong. Pa kmalo so ga zasledili, in l. nov. l. 1861 prelil je svojo kri za sv. vero in tudi njegova tovariša Ohva in Almato. Tako je umerlo od l. 1857—1862 mučniške smerti 28 dominikancev.

(Dalje prih.)

Kako se kolere obvarovati?

Kolera še zmeraj razsaja, zdaj razsaja zlasti po Laškem. Najhuje je blezo v Neapolu, kjer ji oboli in umira po stotinah na dan.

„Bollettino Salesiano“, izversten mesečnik v Torinu, je prinesel nekatere prav dobre misli o tem, kako se je kolere varovati. Ta list pravi, da so res dobri pomočki za obvarovanje pred to boleznijo: priprtja (kvarantene) razkuževanja in kadila, pa snažnost po ulicah in po hišah, zdrave jedila in zmernost v jedi in pijači. Dobro storé gosposke, da se taci odvrčljejev poprijemajo.

Bog, stvarnik nature, pa se ni nikoli odpovedal svoji pravici, segati v dogodbe, ki se veršijo med njegovimi stvarmi, ter vedno ostane resnica, da veter in dež, toča in léd, draginja in obilnost, zdravje in bolezen, življenje in smert so pokorne Gospodu nebés in zemlje.

Toraj se tudi vsak razumen človek, vsak dober kristjan mora poprijeti duhovnih pomočkov zoper kolero, kakoršne navdaja vera in pobožnost.

Zato je častiti gosp. Janez Bosko svojim napravam priporočil nekatere posebne pomočke za obvarovanje pred hudo azijsko boleznijo, ki mori ljudi po Francoskem in Laškem.

Prašal bode kdo: Kdo je ta g. Janez Bosko (Don Giovanni Bosco)? Ta mož je nekako 70letin priprost duhoven v Torinu, ki je vstanovil skor brez števila naprav ali pribežališč po Laškem, Francoskem in celo po Ameriki, ter vanje zbira najbolj zaveržene dečke in iz njih izreja naj boljši državljane vsih stanov. Njegove dobrotne naprave se imenujejo Salezijaniša, po sv. Frančišku Salezijanu. On je poseben častivec Marije Pomočnice, kateri na čast je tudi slavno cerkev zidal v Torinu na gornjem Laškem, pri čemur je pa moloh laškega liberalstva prav upaljeno nagajal. Njegovi pomočniki k tolikim napravam so dobri katoličani, ki vsako leto kak pomoček dodajajo in jih Bosko imenuje „pomočnike“ in „pomočnice“ (Cooperatori, Cooperatrici). Pomočniki so mu pa tudi njegovi lastni gojenci, kateri se učijo po teh napravah vsakterih rokodelstev in umetnost pod nebom in imajo celo svojo lastno tiskarno, ki zraven brezštevlnih manjših in večih bukvic za mladino dajeje tudi že omenjeni časnik „Bollettino“ na svetlo. Bosko sam je torej kakor velik dobrotnik in rešenik zaverženega človeštva znan po vsi Italiji in Franciji in daleč čez morje. Živi pa že velik lét v sluhu svetosti. „Danica“ je pred časom precej obširno naznanovala Boskovo djanje.

Kaj tedaj je ta Don-Bosko nasvetoval zoper kolero in koliko s tem opravil?

Svojim napravam (Oratory di San-Francesco Salesiano) in pa svojim pomočnikom in pomočnicam je priporočal:

1. Bolj pogosto pristopati k Božji mizi z dolžno pripravo.

2. Velikrat ponavljati zdihljaj: Marija, pomoč kristjanov, za nas Boga prosi! (300 dni odpustka vsaki pot).

3. Nositi na vratu blagoslovljeno svetinjo presvete Marije D., pomoči kristjanov, in Nji na čast dati kako milošnjo ubožnim, ali pa za razširjanje sv. vere.

L. 1854 je kolera grozno morila po Torinu in smert je spraznovala hiše okrog Boskotove naprave; vendar nobeden njegovih dražih mladenčev ni bil napaden. Don Bosko pristavlja: Upamo, da milost, ki nam jo je Bog skazal pred 30 leti, bode dodelil tudi zdaj našim pomočnikom in pomočnicam po mogočni priprošnji Marije Pomočnice, naše preljubljene Matere.

K temu naj pa še pristavimo, kar je prinesel „Missionsbl.“ Dülmenski ravnokar pod napisom „Božja roka ob času kolere.“

Bilo je l. 1832, ko je kolera jela z narhujši besnostjo v Parizu razsajati. Pobožni keršanski prebivalci mesta spoznali so zdajci, da je to očitna Božja kazen. Zaradi tega se niso samo s pomočki varovali, temuč so tudi z molitvijo in s pokoro skušali Božjo jezo odverniti, ali pa se za dobro keršansko smert pripraviti. Zoper te spokorjence nastavili so se pa brezbožni in razuzdani ljudje, kakoršnih se po velikih mestih ne manjka, metali pšice zasramovanja. Čeprav je bil sveti postni čas, so vendar napravili ples s šemami ter so skušali v norški obleki kolero zaničevati. To peklenško razveseljevanje ni dolgo terpele. Naj prederzniši izmed njih se čuti neutegoma bolnega, merzli pot ga oblije in strašna bolečina strese ga po vsem životu. Šemo potegne z obličja in nacekrat se je vidilo na njem, da ga kolera muči. Strah in groza vse spreleti. Treba je

bilo sedaj njega in še mnogo drugih njegovih tovarišev prav še v norški obleki v bolnišnico odpraviti, kjer so med strašnimi bolečinami umerli. Izmed ostalih pa je marsikaterega smert že na potu pograbila. Ker se je bilo bati nalezenja, morala so se mervta trupla, kakor so bila našemljena, pokopati. Koga pri teh besedah ne obhajajo misli svetega apostelja Pavla: „O kako strašno je pasti v roke živega Boga!“

Poglejmo pa zdaj, če se tudi o sedanji koleri Boskove sredstva niso poterdile? „Bollettino“ od tekečega mesca pripoveduje, kakor naslédva.

Vodja Salesijanskega oratorija v Marsiliji je bil pisal č. g. Bosku v Torin takrat, ko je bila kolera začela divjati v onem mestu (Marsiliji). Priporočil je njemu in njegovim gojencem v molitve mladenče svoje naprave. Gospod Bosko mu je na pismo odgovoril ter obljubil molitve in ga zagotovil pomoči presvete Marije D. Pomočnice, ako bodo v njeno varstvo pribežali, nosili na vratu njeno svetinjo in večkrat ponavljali zdihljaj: „O Marija, pomoč kristjanov, za nas Boga prosi!“ ter ob enem vsak poskerbi, da je v milosti Božji in večkrat prejema ss. zakramente.

In glej, kakošne naznanila je ravno imenovani vodja poslal g. Boskotu v Torin malo tednov pozneje:

Predragi oče v Jezusu Kristusu!

Vaše pismo je obrodilo najblagovitejši sad pri nevrednem pisavcu in pri njegovih duhovnih otrocih v Marsiliji. Ona kaže, kako velikodušno je serce našega očeta. V imenu vsih Vam naznanim zahvalo za skerb-ljivost, ki jo imate za nas, kakor tudi za tolažilo, ki ste ga nam oskerbeli.

Sprejmite sedaj nekatere naznanila o Marsiliji in o naši hiši (namreč, o Boskotovem Salezijanišu v Marsiliji).

Mesto je kakor brez prebivalstva. Čez 100 tisoč prebivalcev je pobegnilo; nekatere ulice so popolnoma zapuščene: kljub temu zmanjšanju prebivalstva je vedno po 90—100 merličev na dan. Tolažijo se sicer, da izmed teh jih samo tretjina umerje za kolero, je pa zmiraj še velika šiba huda mervtija v Marsiliji; kajti tukaj jih eno k drugemu, kadar so vsi prebivalci doma, umerje komaj po 33—35 na dan.

Od kolere napadeni umerjo v malo urah, nekteri se branijo nekoliko dalj časa. Posreči se tudi marsikatero rešiti. V naši hiši pa — hvala varstvu Marije Device Pomočnice, kakor ste Vi, častiti gospod, obljubili, in po pomočkih, ki smo se jih poprijemali, do sedaj še nobeden ni bil napaden. Bolj pravreči: Štirikrat smo v kakem mladenču videli znamenja kolere, bili pa smo potolaženi, ker v malo urah so te znamenja popolnoma zginele. To je čudež Marije Device.

V hiši (Oratoriju) imamo še 150 mladenčev, kateri blezo nas ne bodo zapustili, če tudi najhujši kolera vstane, ker so ali iz Marsiljskega mesta, ali pa sordovinci nimajo kamo z njimi. Tudi pri teh, ki so odrinili domu je zdravje popolnoma vgodno in nobeden izmed teh ni bil zadet od strašne bolezni. Vsaki mladenč nosi na vratu svetinjo Marije Pomočnice, in po svoji zmožnosti opravlja, kar ste nam svetovali. Naši mladenči so pa tudi dokaj previdni, veselo se razvedrujejo, ne jedó in ne pijejo po razun o določenih urah. Hvala Bogu!

Moram Vam pa še nekaj veselega naznaniti. Nobenega naših prijateljev in dobrotnikov do sedaj ta bolezen ni pobrala.

V tem pa smo s potrebno previdnostjo pričeli sprejemati v našo hišo mladenčikov, katerim je kolera pobrala očete in matere. D. P. Albera.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Slovensko društvo za umno čebelarstvo je 15. t. m. imelo svoj občni zbor. G. predsednik je po pozdravu izrekel milovanje, da je društvo od zadnjega shoda zgubilo verlega uda in odbornika g. župnika Ant. Jugovica. O delovanju društva je poročal, da je odbor sem ter tje imel seje; izdajal se je list „Slovenska čebela“ po zmožnostih in okolišinah več ali manj redno; razširjali so se panji, 7 jih je bilo poslanih tudi v Bosno; dobili so na ljubljanski razstavi l. 1883 sreberno medalijo. Od sl. vlade so dobili nekoliko podpore pri svojem delovanju. Udje in naročniki na „Čebelo“ bi bili lahko skazovali več gorečnosti.

Potem g. predsednik naznanjuje, da se mora predsedništvu in vredništvu „Čebele“ odpovedati zaradi presilnih opravil pri katol. bukvarni in kot vrednik dnevnika „Slovenca.“ In ker je na tem bil zastavljen ali obstanek ali prestanek „čebelarkega društva,“ so se pričujoči v tem zedinili, da društvo se ne sme pokopati in prosili g. predsednika, da naj mu predsednik ostane, ker morebiti vendar še pridejo boljši okolišine in več zanimanje za lepo društvo, ktero bi bilo težko zopet obuditi, ako se zdaj razdere. Namesto mesečnega izdavanja lista naj prihaja eno daljše letno sporočilo s kakimi obravnavami čebelarških prašanj, dopisi itd. Med tem pa naj bi n. pr. „Slovenec“ včasih prinašal kake članke o čebelarstvu, da se zanimanje za to reč vzbujuje. G. predsednik Jerič se je v to na občno željo vdal in enoglasno zopet voljen za predsednika, in novi odbornik namesto ranjc. Jugovica g. Pet. Pavlin, posestnik in čebelar v Ternovem; drugi odborniki so ostali prejšnji, namreč: g. Fr. Ks. Sovan st. podpredsednik, odbornika pa gg. Kar. Ahačič in Jernej Jemec.

Iz Ljubljane. Šolsko leto se je zopet pričelo. Ako se pomisli, koliko skerbí in beljenja glave čaka učnike in učence zopet naslednjih 10 mesecev, je pač potrebna pomoč sv. Duha, ktereга so imeli oboji na pomoč klicati pri službi Božji 16. t. m. ob 10 v stoljni cerkvi. Mladine je zopet ne ravno malo. Sej zlasti tudi z dežele tišijo v mesto, ker starši po večem želé, da bi si sinovi kaj ložej in glajega kruha kdaj služili, kakor ga sami imajo, in da bi pozneje svojcem kaj pomagali. Za gimnazijo se jih je oglasilo blizo osem sto v vsem skupaj; vendar v prvo latinsko manj kot vlni, namreč le 202, in izmed njih je 12 odvrženih. V 1., 2. in 3. bodo po trije oddelki, nadalje do 6. po dva. — Prav veliko je zopet ubožnih, ki iščejo pomoči za hrano in bukve povsod po mestu, kjer se kaj dá sprositi.

Oskerbovanje deške sirotišnice. „Marijanišča“, se je izročilo šolskim sestram 3. reda sv. Frančiška, katerih vodnik bodo preč. P. Placid. Prišlo jih je 5 iz Maribora.

Iz Ljubljane. Molitvenik za dijake. Poslovenil iz češkega Fr. Marešič, natisnili J. Blaznikovi nasledniki 1884. — Natis je prav prijeten, sploh krasna oblika. Vsebine glavni oddelki so: Domača pobožnost; očitna pobožnost; k zakramentom; pobožnost do Jezusa Kr.; opravila k blaženi Mariji Dev., k ss. Angeljem, k Svetnikom, v raznih potrebah; psalmi, himne in pesmi. Mnoge opravila so v latinskem in slovenskem jeziku vstrib. G. pisatelj pravi, da je poslovenil „Poklad Svatoavclavsky“ gosp. Mužika zato, naj bi tudi slovenska učna mladina molila pri sv. maši in o družih priložnostih tiste lepe in priserčne molitve, kakor česko-slovanska, ter pošiljala goreče svoje molitve pred Božji tron, da bi jih vsemogočni Vladař nebés in zemlje obsipaval s svojimi milostmi.

Velika knjiga „Lurška Mati Božja“ in zadevne Šmarnice — ti knjigi ste veliko dobrega storili med

Slovinci; naj gosp. Marešičev „Molitvenik“ med našo mladino misijon nadaljuje. Silo pomenljiva podoba na čelu knjižice k temu spodbuja.

V Gorici je jel izhajati nov šaljiv listič, ki pravi, da je njegovo geslo: „Il rispetto e la difesa della patria nazionalità.“ „Spoštovanje in bramba domače narodnosti!“ — „Eco“ pa k temu pristavlja: „Ma noi vorremmo vedere nel nuovo periodico „il rispetto alla religione, e questo non si osserva nella prima feddura del primo numero“... To je: „Mi pa bi radi vidili v novem časniku spoštovanje vere, in tega ni viditi v izpráčenji (zadeganji) perve številke“...; daje mu nauk: „Scherza coi fanti e lascia star in Santi!“ Šali se v reči priprosti; ne mešaj v norčije svetosti! Nič ni bolj zoperno, kakor če kdo svetopisemske dogodbe, besede, svetnike itd. v šale meša. Kar tiče pa „brambo in spoštovanje domače narodnosti,“ mora le-ta zastavljena biti na vero; kjer koli pa tega ni, se veči del zverže v strast in sovraštvo družih narodnost in v malikovanje svoje lastne narodnosti. In res pravi „Edinost,“ da precej v prvi številki je novi šalo-brivec slovenski narodnosti roge pokazal. Hujskavci narodov zoper narode so naj veči sovražniki ubozeга človeštva in delajo več škode kakor kervave vojske.

Oddani darovi od nov. l. 1884 dalje.

4. pros. V kn. škof. pisarno: Za cerkev, ki je bilo vanjo trešilo, 15 gld.; za poškod. od vode 5 gld.; za sv. Bonif. br. 1 gld.; čist. spočetja brat. 1 gld.; sv. Leop. 9 gld.; za revne cerkve naše škof. od neke dobrotn. 5 gld. — Dalje zbirke za sv. Očeta: delnica za 100 gld.; den. v pap. 1016 gld., 3 ces. cek., srebr. in drob. 7 gld. 93 kr.; 27 gld. za 45 mt. od g. A. D.

11. pros. poslal g. V. Lahu: 12 gld. za mis. in 40 gld. za 60 maš.

7. svečana. Vodju sv. Detinstvu pr. g. kan. A. Zamejcu v pap., srebr. in drob. 249 gld. 54 kr. In cerkev Jezusov. presv. Serca 242 gld. 54 kr.

Ravno ta dan g. kan. dr. A. Jegliču v Sarajevo zaboj paramentov.

8. svečana. G. V. Lahu 42 gld. 80 kr. za misijon, in 116 Sacra = 109 gld. 80 kr.

20. svečana. Č. g. župniku Jan. Mesarju za Bohinsko-Bistriško novo cerkev oddal 521 gld. 28 kr., in 15 gld. posebej za moštranico. — Presvetl. verhbosanskemu nadškofu dr. Jož. Stadlerju o njihovi pričujočnosti v Ljubljani: za deško semenišče v Travniku, za napravo v Sarajevem, za zvon neke fare in za redovnice v Sarajevem skupaj 99 gld. 50 kr. in 2 gld. za list „Srce.“

1. sušca. G. V. Lahu 78 gld. za mnoge sv. maše in za misijon. In zopet 1. aprila 46 gld. 60 kr. skoraj vse za ss. maše.

13. sušca. G. kan. dr. Jegliču z dobro priliko poslal 22 gld. nabirk.

14. sušca. G. V. Lahu 96 gld. većinom „pro Sacris,“ in 10 gld. darov.

28. sušca. Pr. g. kan. Ant. Urbasu za cerkev Jezusov. presv. Serca 316 gld. 80 kr. (Dalje nasl.)

Kaj je roman?

Roman po liberalnem kusu je izmišljarija, ki izvira iz vertoglavnega uma in iz okuženega serca. Začenja in nadaljeva se z mesenostjo, konča se (po mnogih pregrehah, pobjih, moritvah ali kaj podobnega) z zakonom. Iz kakršnih virov roman izhaja, taki sad veči del obrodí v svojih čitateljih in čitateljicah. Po pregrehah in premaganih zaprekah zakon, v katerem pa nikoli ni tistega raja, kakoršnega prenapeti kovači romanov popisujejo, ampak ravno nasprotno: čutijo se romanarski ženini in neveste kmalo ogoljufane in tako okanjene, da so v novem jarmu popolnoma nezadovoljni in nesrečni,

ker niso stopili v zakon s keršansko, ampak s sanjarsko pripravo po šegi poželjivih pisateljev. Osmojena domišljija zopet dalje sanjari in kjer se pisani romani navadno končajo, tam se zakonski romani, bi djal, začno. Namesto medene ljubezni se pokaže strast in ker pri taci ljudih keršanske ljubezni ni, se nasprotno nagnjenja grozno tepejo, sanjari se zopet kaka nova sreča, oskrni in dostikrat razterga se zakonska véz, in kdo na svetu je bolj nesrečen, kakor taki ljudje, kakoršnih imamo le preveč pred očmi, zlasti odkar je začelo tudi ženstvo romane namesto kuhalnice in pletenja nogovic po rokah nositi. Tudi po kmetih že ni brez tacihih zgledov in na vesti imajo mnogo tacihih nesreč tudi slovenski listi in podlistki ter razni spisi v vezani in nevezani besedi, ki izhajajo iz virov, kakoršne smo ravno prej omenili. Kar koli namreč taki služabniki mesenosti nevarnega za mlado umišljijo v družih jezikihi najdejo ali sami skuhajo, to skušajo pregrete, prekuhati, in to potem mladini ko mišico vživati dajejo.

In kaj je konec sploh po takem branji? Beraštvo, rujavi šnopsarji, pred kterimi se človek ustraši že od daleč, mertvud, ali pa celo samomor! In „pisec“, ki jih ima na vesti?! ... Hudo djanje se ne dá utajiti, sodba ne odverniti, Sodnik ne podkupiti.

Razgled po svetu.

Naj važniši sedanje dogodbe so: Shod treh cesarjev v Skiernievicah (blizu Varšave), vojska Francozov zoper Kitajce, vojska Angležev zoper lažnjivega Mahdija, in pa kolera na Laškem, Francoskem in Španjskem.

V Skiernievicah na Poljskem namreč je bil od ponedeljka do četrtega shod cesarjev avstrijskega, ruskega in pruskega, in imeli so seboj tudi nekatere visoke državniške. Da se niso sošli zastonj ali zaradi kacihih nalenkosti, o tem noben previden človek ne dvomi; kaj pa da so odločili o naj resniših razmerah sedanjega časa, tega niso povedali; kazala bo prihodnost.

Iz Rima naznanjajo, da med drugimi je bil zbolel za kolero en poslanec in več zdravnikov, tudi več družih znamenitih oseb. Naj hujše je bilo v Neapolu, kjer jih je v 24 urah od 11. do 12. kim. zbolelo 815, umerlo pa 341; sadaj pa zlagoma pojenjuje. Po vsem Laškem je kolera napravila grozen strah in občno zmešnjavo med narodom, kakor piše „Edinost“; skoro vse družbinsko občenje je v neredu. Nekatere občine mislijo bežen odgnati s kajenjem, druge z zaporom potov; celo železniškim vlakom branijo blizu; v drugem kraji napada ljudstvo zdravniške; ustavljajo se železnice, ladije, pošte. To je žalostno stanje. Da bi le kaj pomagalo k boljšanju, ker zaslužila je dežela šibo, ne le enkrat, ampak desetkrat.

Zaradi kolere v bližnji Italiji je glavarstvo v Gradški prepovedalo vse očitne plese (šagre) in tudi izlet teržaškega delavskega društva „Unione operaia“ v Gradško. Zadnji čas.

O Bosni. Kako marsikteri učenjaki zgodovino pišejo, kaže neki Adolf Strauss, ki je spisal „Bosnien, Land und Leute“ in je take neslanosti v knjigo natrosil, da bi ga lahko zavernil slehern deček, ki južne dežele le malo pozná. Popisovaje šege pravi n. pr., da je „kum“ Brautführer (drug), in več tacega. Govoreč o praznikih pravi, da „sveti Slava“ je naj veči in imenitniši praznik vsih slovanskih rodov? Čenčar je blezo slišal zvoniti o sv. Sabu, po južnem: „sveti Sava.“

Še vse bolj gerde spake piše, ko na versko polje zadene. Pravi n. pr.: „Že v devetem stoletju se je papež Gregorij Veliki boril za pervaštvo.“ Lep zaumen o papežu in pervaštvu! pa kako v 9. stoletju, ko je

Gregorij V. umerl že l. 604! Popolnoma pa je roge pokazal s psovanjem in lažmi zoper oo. Frančiškane, Rím itd.

Rím. Sv. Oče Leon XIII so v posebnem kratkem pismu (Breve) od 19. jun. t. l. sprejeli varstvo rimske nadbratovšine ss. rán sv. očeta Frančiška. Papež pravijo v tem pismu: Tista sladka vdanost do blaženega Frančiška Asiskega, ki smo jo v svojih mladih létih spočeli in vse žive dni skerbno ohranili ter jo vedno ohranili bomo, nas nagiba in tako rekoč sili, da močno ljubimo vse, kar koli je koristno vstanovljenega v čast tega tako velikega in tako svetega moža.

Nadalje spominjajo sv. Oče, da v vsem življenji sv. Frančiška Asiskega ni nič večega in bolj prečudniškega, kakor so svete rane, ki so na gori Alverniji v njegov život bile od Boga vtisnjene, in kadar premišlujejo tega moža čednost in veliko božjo dobroto do njega, so v duhu z nezmerno sladkostjo napolnovani.

Bratovšini sami priporočajo, da naj se v cerkvi, ki je sedež te družbe, češenje do sv. Frančiška véno ohrani, bogoljubne opravila naj se zvesto in sveto spolnujejo, ter naj se osebno in očitno nič ne opusti, kar je zmožno to češenje poživljati in vnemati.

K temu, kar je omenjeno, pa ljubezen sv. Očeta do sedeža te bratovšine vleče tudi še Njihova družinska zadeva, ker v njih cerkvi počiva v Kristusu Njihova mati Ana Prosperi, in starega očeta brat Jožef Pečči.

Mi tedaj, pravijo sv. Oče k sklepu, varstvo božjega brama in vaše družbe Frančiškovih rán po veljavi tega pisma sprejememo ... Vaša naloga pa bodi, ljubljeni sinovi, serčno prizadevati si za to, k čemur vas vaš stan kliče: s skazovanjem keršanskih čednosti to doseči, da se iz vašega življenja in djanja nekaj svéti, kar je vredno velikega Frančiška, in da to tudi drugi radi posnemajo.

Mladolaska pobožnost! Kakor je posilna laška vlada oplenila Propagando, čeravno je taista več ali manj lastina vesoljnega svetá (toraj celo Amerikanci protestirajo zoper rop), tako neusmiljeno ta vlada na novo dela z nekterimi cerkvenimi redovi. Tako je nedavno véliki prednik dominikanov od vlade dobil ukaz, da mora sprazniti svoj samostan in nekatere druge samostane, ki so lastina njegovega reda po Italiji. Enako mora véliki prednik frančiškanskega reda zapustiti slavni samostan „Ara coeli“ v Rimu, ktereга že več lét framasoni pripravlja za kasarno. Silno nečloveško so delali z generalom redemptoristov; stanoval je ta véliki prednik v privatni hiši, vlada pa, da ga odmakne, se je poprijela tega sredstva, da ga je kakor tujca obsodila na izgnanstvo, v nasprotnem primérleju pa, ako bi ostal v Rimu, v ječo na šest mesecev! Véliki prednik Martinelli se je sklical na višje sodništvo, ktero ga je s težkim prizadevanjem spoznalo nezadolženega, ker se more kakor vsaki drugi ceniti za stanovavca Rimskega mesta. — Pri tacihih vnebovpijočih djanjih je prišla nad Italijo strašna šiba. Kolera jih kosi, da je groza. V Neapolu, kjer je bil o svojem času tako z veseljem od framasonov sprejet tolovaj Garibaldi s svojimi derhalmi, bolezen naj strašneje razsaja, blizu tisuča jih zbolí in veliko pomerje vsak dan. V tem ko je Kristusov namestnik še vedno suženj v svojem lastnem mestu Rimu in ko se cerkvene naprave Cerkvi in menihom plenijo, so pa kralj in ministri šli v Neapelj za kolero bolne tolažiti! Reveži: „justitiam volo, et non sacrificium!“ Opustite krivico, popravite storjeno škodo, povernite tuje posestva: potem bode Bogu draga vaša tolažba pri bolnikih. Tehtne so besede, ki jih je izustil eden naj slavnih nemških móz na vélikem shodu nemških katoličanov v Ambergu. (Gl. „Vaterland“ 11. kim. t. l.). namreč: „Tisti, ki še danes menijo, da zaradi varnosti državne oblasti morajo

Cerkev v sužnjost devati, bodo prav kmali neljubo zdramljeni, in bodo potlej tarnajoči klicali Cerkev na pomoč."

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog do brotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev. — N. lj. G. in sv. Deodatu se neka oseba priporoča za zdravje in dobro službo. — N. lj. G. in sv. Jožefu priporočen za pomoč v silno hudih zadregah. — Nekteri mladenci zastran volitve stanú. — Mladeneč za pomoč v telesnih in dušnih stiskah. — Mladeneč, ki se mu je na priporočenje zboljšalo, še prosi za molitev za popolno zdravje. — Bolna, zraven pa tudi ubožna oseba za pomoč v bolezni. — Oseba, ki že dolgo terpi hudo bolezen, se priserčno priporočuje v molitev. — Oseba za zdravje priporočena N. lj. G., sv. Jožefu in sv. Antonu Padv. — Bolan duhoven za pomoč. — Priporočena oseba v dušnih zadevah. — Duhovnja na Dolenjskem in njeni otroci za prvo sv. Obhajilo. — Prav hudo bolna mlada oseba za zdravje. — Molite, molite za odvrnjenje črne sramote od nekega spoštovanega mesta in dežele!

Zahvala.

Dolgo časa sem imela hudo bolezen v uogi, ko pa sem se priporočila N. lj. G. in 9dnevnicu opravila, se je precej zboljšalo, da sem lahko hodila, ter se mi je vedno baljšalo, da so zdaj že skor vse rane zaceljene. Bodi vedno češena N. lj. G. presv. Serca!

M. Č.

Ženska, ki je bila v prav velikih stiskah in nadlogah, se je bila obrnila zaupljivo do N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefa in sv. Antona Padv. z obljubo v „Dan.“ naznaniti uslišanje. In res, rešena je bila, ter je dosegla očitno njih pomoč. Spolnuje toraj svojo dolžnost, ter izreka naj prisečnejšo zahvalo pred vsim usmiljenemu Bogu, pa tudi N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefu in sv. Antonu Padv.

U. S.

Bila sem v veliki nevarnosti ter za smert bolna, ni bilo več upanja za zdravje; ko pa sem se Mariji N. lj. G. v „Dan.“ priporočila, se je kmali zboljšalo in sem zdaj čisto zdrava.

F. K.

Bila sem za smert bolna, ter skoraj ni bilo upanja, da bi ozdravela, ker bila sem že skoraj mrtva. Dali pa so mi vžiti nekaj kapljic lurske vode, in precej mi je odleglo. Prosila sem več prijateljic, da so molile zame 9dnevnic, in sicer k N. lj. G., k sv. Jožefu in k sv. Antonu Padv., priporočila sem se bila tudi v molitev v „Danico“, ter obljubila, ako bodem uslišana, zahvalo naznaniti. Obljubila sem tudi, ako mi Bog še zdravje da, če je moji duši v zveličanje, da hočem vse sabote se zderžati sadja v čast N. lj. G. in vsaki dan moliti Responzorij v čast sv. Antonu Padv. Vžila sem še nekterikrat lurske vode ter molila več 9dnevnic, eno za drugo: in kmalo se mi je jelo boljšati; zdaj sem že skoraj zdrava, vendar popolnoma še ne. Zakličem toraj iz dua serca: Čast in hvala Bogú, Mariji Dev., naši

predobrotljivi Materi in Kraljici, sv. Jožefu in sv. Ant. Padv. Priporočim se pa še na dalje v gorečo molitev vsim udom naše družbe, v terdnem zaupanju, da mi bo ljubi Bog dal še popolnoma zdravje, če je moji duši v zveličanje.

M. S.

Dve osebi se najpriserčniše zahvalujeta N. lj. G. presv. Serca za zboljšanje zdravja v glavi, in priporočujeta se še nadalje v molitev za popolno ozdravljenje.

R. in M.

Za več boleznimi za smert sem bila dolgo časa bolna, zdravniki so mi življenje odpovedali; imela pa sem vedno terdno zaupanje v Marijino pomoč, in res sem popolnoma ozdravela. Bodi češena, N. lj. G. presv. Serca.

Marija.

Koledar za prihodnji teden:

22. kimovca. S. Tomaž Vilanovljan. — 23. S. Telka. — 24. Marija Dev. 7 veselj, in ob enem Reševavka. — 25. S. Pacifik. — 26. S. Gerard. — 27. Ss. Kozma in Damijan. — 28. Sedemnajsta nedelja po Bink. Spomin 7 žalost M. Dev.

Listek za raznoterosti.

Spremembe v frančiškanski okrajini sv. Križa. Č. P. Rudolf Dolinšek gre za gvardijana v Josko; P. Avguštin Marčinko v Gorico. O Hrisigon Majar gre iz Samobora v Klanec; V Kamniku tedaj bo odsihdo gornja gimnazija (5., 6., 7., in 8. latinska šola ali klerikat, na Tersatu pa novicijat in ne več v Nazaretu. Kdor ima toraj poklic za red sv. Frančiška Seraf. kot frančiškan, zamore pristopiti že po doveršeni 4. latinski šoli.

Katoliška družba bo imela prihodnji torek (23. t. m.) za svojega ustanovitelja in bivšega predsednika umerlega g. grofa Viljela Wurmbranda peto (slovesno) sveto mašo v mestni farni cerkvi sv. Jakoba zjutraj ob osmih. Vabijo se vljudno k temu opravilu družbeniki in drugi verniki.

Dr. A. Jarc.

Družba sv. Mohorja ima letos 28.502 uda, in sicer: iz Goriške nadškofije 3.877, iz Kerške 9.019, iz Ljubljanske 10.643, iz Teržaške 1.456, iz Sekovske 209, iz Somboteljske 176, iz Zagrebške nadšk. 193, iz Senjske škofije 114, iz Poreške 32, iz Videmske nadšk. 85, iz raznih škofij 46. Prihodkov ima družba za to leto 30.724 gld. stroškov pa 30.698 gld.

Slavia Italiana dell' avvocato Carlo Podrecca. Tako se bo imenovala knjiga, ki ima skoro na svitlo priti v Čedadu (Cividale) in bo obširno obravnavala Slovence na Laškem, njihovo fizično in politično zgodovino; cerkvene, upravne, sodnijske vravnave, pravice, šege, kmetijstvo, besedo itd. Se vé, v Laškem jeziku. Naročilo, 2 liri in 50 centez., sprejema: „Tipografia Edistrio Fulvio Giovanni in Cividale del Friuli.“

Indultum apostolicum. Čast. oo. misijonarji frančiškanskega reda v južni Ameriki so bili pogosto od vernikov prošeni, da bi imeli za njih ranjce večkrat pete črne ss. maše, čemur pa oo. niso mogli zadostovati zarad dvojnatih praznikov (festa duplicia), ker take maše so dovoljene le samo kadar je prosti praznik (festum semiduplex). Na prošnjo velikega delegata preč. o. Andr. Lupori-a so torej sv. Oče 8. rožn. 1884 dovolili, da smejo po cerkvah frančiškanskega reda v južni Ameriki

po trikrat na teden po eno sv. mašo peti v črni cerkveni opravi.

Stoletnica, kakor piše „Mir,“ je letos, odkar je bil rojen g. Val. Jarnik, koroško-slovenski pisatelj. Rojen namreč je bil v Zilski dolini na Potoči pri Nejdžarji l. 1784.

Presvitli cesar so podarili od lastnega premoženja: Spodnji Idriji 100 gld. za popravo zvonika, in Vojskemu 200 gld. za razširjenje pokopališa.

Korte na Koroškem, 11. kim. 1884. (Naznanilo.) Duhovna, deficiente, ali pensionista, iščejo k podfari sv. Križa v Kortah na Koroškem; dohodkov je 300 do 400 gld. gotovine in nekaj zemljišča. Več se zve pri veleč. gosp. župniku na Obirskem, pošta „Železna Kapla.“ (Eisenkappel).

Jernej Stern,

po domače Plesnikar v Kortah.

Pošta: Jezero na Koroškem.

Iz dijaške kuhinje recimo ktero. Letos je žetev mladenčev velika, ker večina lanskih je zopet pritegnilo, novi pa so „kandidirali“ po več ali manj cele počitnice z vse dežele. Boji se „financminister“ povedati, da pri mnogim uporu in vojskovanji jih je vender precej čez stotino, ki so za več ali manj podpore zaznamjani, dokler bo mogoče. Marsikteri so, ki razen bistre slovenske glavice — skoro bi rekel — nimajo nič! Pri marsikterih bojo starši in dobrotniki nekoliko pridajali, da se preživé z malimi porcijami v ljudski kuhinji; tako n. pr. (naj smemo omeniti) bode gosp. poslanec Obreza sam za enega plačeval. Večina stroškov pa morajo odbijati zbirke preblagih naših prijateljev dijakov in domoljubnih dobrotnikov naše drage šolske mladine. Akoravno tudi o počitnicah ni bilo čisto brez stroškov in je bilo zdaj treba mnogim k silo dragim bukvam, k vpisnini itd. pomagati, smo vender za en dober mesec oskerbljeni: tedaj še 9krat toliko, pa je zdaj začeto šolsko leto premagano! Stroški se bodo precej zvišali s tremi Bošnjaki, ki so po prizadevanji g. M. Močnika z njimi skoz več tednov zdaj v gimnazijo sprejeti. Oddani so v Marijanišču in za mesec avgust so bili zanje ti-le stroški: 1) Hrana 18 gld.; obutev 9 gld. 45 kr., obleka 4 gld. 8 kr. — skupaj 31 gld. 53 kr. Vpisnina zdaj 9 gld. 30 kr. Kako drage so bukke je znano. Tolažljivo za podpornike je pa to, da stroški za bosanske res nadepolne mladenče so „misijsko delo,“ ki obeta naj boljšega sadu.

Sicer bodi še opomnjeno, da 3 naših mladenčev so sprejeti v Alojzijevišče, in 1 je pristopil v serafinski stan.

Potem vi na versto pridete. Kako liberalni duh dobre serca pokvari, se že iz tega razvidi, da imajo nevérniki in Turki več spoštovanja do svetih reči, nego liberalci. Znano je, da so liberalcem procesije tern v peti; da sami ne gredo v versto, je očitno, temveč še sami motijo procesije. Poglejte, kako pa nevérci Turki take procesije spoštujejo. Oni spremljajo procesijo z muziko (n. pr. v Carigradu), dajo več vojakov v brambo, in ti se postavijo v dve versti. Pri neki taki procesiji je prišel nevéren Francoz in je hotel memo vojakov čez cesto leteti. Turški vojak, ki mu zabrani iti, ga vpraša: „Ali ste kristjan?“ „Se ve da“, mu reče Francoz. „Če ste kristjan, morate vendar toliko spoštovanja do Boga imeti, da gre on pred vami naprej; počakajte, potlej pridete vi na versto.“ Francoz je ves osupnjen ostal in se je samega sebe sramoval. Imel je tudi vzrok sramovati se. (Kaj pa neki keršeni nesramneži, ki so menda te dni ljudi hudovoljno motili, ko so k Božji mizi pristopali!)

Iz Ljubljane. Slavna c. kr. vlada za Kranjsko deželo je poterdila društvo za napravo zvonov za cerkev Jezusovega Serca v Ljubljani.

Za kolero umerle so na Laškem tudi 4 osebe iz kraljevega spremstva in obolel minister Mancini.

† P. Vestenek. V Ljubljani in sploh na Kranjskem dobro znani jezuit, naslednjič Trapist je 26. jul. t. l. umerl v južni Afriki, v Mopeji (Mopea); končala ga je vročica. Verli, na duhu in telesu močni gospod je bil rojen na Dunaju 16. junija l. 1841. Bog mu daj večni mir. (Nekteri dvomijo nad tem naznanilom. Vr.)

Princ Hanavski, sin nedavno umerlega volivnega kneza Hasenskega, ki je pred nekaj časom prestopil v latoliško Cerkev, bode v kratkem stopil v benediktinski stan v Avstriji, kjer bode bogoslovje študiral.

V Neapolu je kardinal nadškof dal okrožnico do čast. duhovstva, da naj z gorečnostjo v vsakem oziru strežejo za kolero bolnim, on sam se vdeležuje obiskanja bolnikov.

Nauk. Neslanko je rad hodil med pujse, hvalil njihovo kermo, včasih jim kaj prinesel ugriznit, tudi sam v korito segal in z njimi južinal. Pujsi so nekaj časa to gledali in terpeli; ker pa Neslanko ni bil njihovega plemena po naravi, če je bil tudi nekoliko po misli z njimi soroden, torej pujsi o neki priliki od vsih strani vanj zagermé in ga začno grizti, šipati in klati, da je bilo joj! Nekdo pa, ki je od daleč gledal ta žalostni prizor, je Neslankotu zaklical:

Kdor se meša med otrobe,
Pujsam prišel bo med zobe!

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Dobrotna gospa 5 gld. — Č. g. župnik Jan. Ažman 2 gld. — Č. g. župnik M. Prijatelj 2 gld. — Č. g. župnik Ant. Jamnik 5 gld. — „Dijaškemu popečitelju“ dober prijatelj 3 gld. — Č. g. Val. Bernard 2 gld. — Č. g. A. Šimenec 2 gld. — U. Smuk 5 gld. — „Eden“ 2 gld. — Č. g. Ant. Koblar 3 gld. — Pr. g. prof. in kan. dr. Mat. Leben 10 gld. — Iz Preserji 2 gld. — Neim. prijatelj 1 gld. — Č. g. župnik Mat. Fröhlich 5 gld. — S pristavkom: „Za mlade zobé, ki rade jedé“ 5 gld. — Dobra roka 50 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. župn. Jan. Sajovic 3 gld. 60 kr. — Pr. g. župnik dr. J. Sterbenec 5 gld.

Za sveto Detinstvo: Neim. 1 gld. 30 kr. — Po č. P. Metodu 11 gld. — Č. g. M. Malenšek, duhovni pomočnik pri sv. Petru v Ljubljani, 15 gld. 74 kr. — Dekleta v Vevški papirnici 6 gld. 12 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Pr. g. prof. in kan. dr. Mat. Leben 10 gld. — Iz Preserji 1 gld. — Pr. g. dekan M. Kožuh 9 gld. — Č. g. M. Malenšek, duh. pomočnik pri sv. Petru v Ljubljani, 12 gld. 60 kr. — Dekleta v Vevški papirnici 5 gld. 20 kr.

Za Bosno: Pr. g. župnik dr. J. Sterbenec 6 starih še rabnih mašnih plajšev z drugo dotično pripravo.

Za zvonove nove nadškofijske cerkve v Sarajevu: Presvetli verhbosanski nadškof dr. Jož. Stadler 50 gld. (kakor so bili v svojem preč. dopisu pred nekimi meseci obljubili. Vr.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. —m—: Prav serčna zahvala! Za pridna dečka, kar bo moč. Zdravo! —l—: Drago, kakor vselej; ves hvaležen „popečit.“ in vrednik.